

<i>Ch. obtuse</i> Endl. – К. тупий	<i>Ch. obtusa</i> 'Nana Gracilis'	Японія
<i>Microbiota decussata</i> Kom. – Мікробіота перехреснопарна	–	Далекий Схід
<i>Thuja plicata</i> D. Don. – Туя гігантська	<i>T. plicata</i> 'Zebrina'	Пн. Америка
<i>Th. occidentalis</i> L. – Туя західна	<i>T. occidentalis</i> 'Aureo-spicata' <i>T. occidentalis</i> 'Alba-spicata' <i>T. occidentalis</i> 'Filiformis' <i>T. occidentalis</i> 'Ericoides' <i>T. occidentalis</i> 'Columna' <i>T. occidentalis</i> 'Cristata' <i>T. occidentalis</i> 'Globosa' <i>T. occidentalis</i> 'Spiralis' <i>T. occidentalis</i> 'Aurea' <i>T. occidentalis</i> 'Pendula'	Північна Америка
<i>Juniperus sabina</i> L. – Яловець козацький	<i>J. sabina</i> 'Variegata' <i>J. sabina</i> 'Tamariscifolia'	Крим, Кавказ
<i>J. horizontalis</i> Moench. – Я. горизонтальний	<i>J. horizontalis</i> 'Glaucua' <i>J. horizontalis</i> 'Variegata'	Далекий Схід
<i>J. communis</i> L. – Я. звичайний	<i>J. communis</i> 'Hibernica'	Китай, гори Європи, Азії
<i>J. chinensis</i> L. – Я. китайський	<i>J. chinensis</i> 'Variegata' <i>J. chinensis</i> 'Stricta'	Далекий Схід
<i>J. virginiana</i> L. – Я. віргінський	<i>J. virginiana</i> 'Nana'	Північна Америка
<i>J. squamata</i> L. – Я. лускатий	<i>J. squamata</i> 'Blue Carpet' <i>J. squamata</i> 'Blue Star' <i>J. squamata</i> 'Golden Flame'	Середня Азія, Китай
<i>Thuja dolabrata</i> Sieb. et Zucc. – Туйовик пониклий	<i>Th. dolabrata</i> 'Variegata'	Японія
<i>Platycladus orientalis</i> (L.) Franco – Широкогілочник східний	<i>P. orientalis</i> 'Elegantissima' <i>P. orientalis</i> 'Flagelliformis' <i>P. orientalis</i> 'Weimeri'	Китай, гори Середньої Азії
<i>Taxaceae</i> S.F. Gray – Тисові		
<i>Taxus baccata</i> L. – Тис ягідний	<i>T. baccata</i> 'Elegantissima' <i>T. baccata</i> 'Fastigiata'	Карпати, Крим, Кавказ
<i>Taxodiaceae</i> F.W. Neger – Таксодієві		
<i>Cryptomeria japonica</i> D. Don. – Криптомерія японська	–	Японія
<i>Metasequoia glyptostroboides</i> Hu et Cheng. – Метасеквойя гіпстостробусовидна	–	Китай

Аналіз частоти трапляння (більше як у 10 об'єктах) засвідчив, що основними едифікаторами зелених насаджень є лише три види хвойних. Це – *Juniperus sabina*, *Picea pungens*, *Thuja occidentalis*. Вони зростають у всіх типах насаджень: вуличних, внутрішньоквартальних, скверах, парках, озелененні шкіл, дитячих садків тощо. У паркових насадженнях та скверах (у 9-5 об'єктах) трапляються *Picea abies*, *Juniperus communis*, *Taxus baccata*, *Platycladus orientalis*, *Picea glauca*. Зрідка їх можна зустріти і у вуличних насадженнях та озелененні окремих будівель. Решта рослин (у чотирьох і менше об'єктах) ми виявили переважно у колекційних насадженнях дендраріїв та на присадибних ділянках садівників-аматорів. Так, *Metasequoia glyptostroboides* зростає у дендрарії ЗОШ №15, *Larix leptolepis* – ЗОШ № 5 м. Луцька, *Crypto-*

meria japonica та *Thuja dolabrata* – Волинському обласному ліцеї-інтернату, *Pseudotsuga menziesii* – на території Меморіального комплексу Луцька.

Виявлено 53 культивари, які мають високі та оригінальні декоративними властивості (табл.). Найбільшою формовою різноманітністю відзначається *Thuja occidentalis* – 10 садових форм. Значно менше форм виявлено у *Chamaecyparis pisifera* – 7, *Chamaecyparis lawsoniana* – 5, у решти видів – по 3-1 садовій формі. Аналіз частоти трапляння садових форм засвідчив, що досить часто зустрічаємо в озелененні колоноподібну та кулясту форми туї західної, тамариксолисту – ялівцю козацького, гніздоподібну – ялини звичайної, сріблясту та сіру – ялини колючої.

Завдяки своїй оригінальності культивари особливо ціняться у декоративному садівництві. Проте часто вони відзначаються меншою життєздатністю перед вихідними видами, що проявляється у меншій зимостійкості, послабленні росту та репродуктивних можливостей.

Висновки. Частка хвойних в озелененні Луцька досить незначна, їх склад характеризується бідним видовим різноманіттям. Однак у колекційних насадженнях дендраріїв та парках зосереджена невелика кількість цінних, декоративних видів та форм, які за період свого існування показали свою толерантність до нових умов зростання і їх варто ширше впроваджувати в озеленення міста.

Література

1. Головач А.Г. Фенологические наблюдения в садах и парках / А.Г. Головач. – М. : Изд-во "Сов. наука", 1955. – 56 с.
2. Деревья и кустарники. Голосеменные : справочник / под ред. И.И. Гордиенко. – К. : Вид-во "Наук. думка", 1971. – 155 с.
3. Крюссман Г. Хвойные породы / Г. Крюссман. – М. : Изд-во "Лесн. пром-сть", 1986. – 256 с.

Цихоцкая В.-В.В. Видовое и формовое разнообразие видов *Pinopsida* в зеленых насаждениях города Луцка

Осуществлен таксономический анализ видов *Pinopsida* и их культиваров в зеленых насаждениях города Луцка.

Ключевые слова: *Pinopsida*, декоративные формы, озеленение.

Tsikhotska V.-V.V. Species and form diversity of Pinopsida in green areas of the city of Lutsk

Taxonomic analysis of *Pinopsida* species and their cultivars in green areas of the city of Lutsk is done.

Keywords: *Pinopsida*, decorative forms, landscaping.

УДК 712.41:582.681.11

Доц. О.М. Багацька, канд. с.-г. наук;
магістрант Т.А. Романенко – НУБіП України, м. Київ

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ ВИДІВ РОДУ TAMARIX L. В ОЗЕЛЕНЕННІ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ

Наведено видовий склад та біоекологічні особливості видів роду *Tamarix* L., встановлено наявність видів роду *Tamarix* L. у колекціях ботанічних садів та у вуличних насадженнях м. Києва, оцінено їх декоративність та запропоновано можливі шляхи використання видів роду *Tamarix* L. в озелененні населених пунктів.

Ключові слова: озеленення населених місць, кущ, декоративність, посухостійкість, розмноження, ажурність.

Виявлення та добір декоративних форм та сортів гарноквітучих кущів мають велике значення для декоративного садівництва. На сьогодні не опрацьовано принципи побудови композицій з використанням видів роду *Tamarix* L., хоча досвід ботанічних садів показав, що подальше розширення асортименту гарноквітучих кущів можливе завдяки введенню в культуру видів цього роду. Отже, необхідність підвищення естетичного рівня декоративних насаджень м. Києва та вдосконалення асортименту шляхом введення аборигенних та інтродукованих видів є актуальним питанням на сьогодні.

Мета досліджень – аналіз різноманіття і сучасного стану використання видів роду *Tamarix* L. в декоративних насадженнях м. Києва, вивчення їх біоекологічних особливостей та розроблення прийомів використання рослин в умовах міста. Нараховується близько 75 видів роду *Tamarix* L., які поширені від Середземномор'я до Східної Індії [2, 6]. Аборигенна дендрофлора України відносно бідна формовим різноманіттям роду *Tamarix* L. і представлена лише двома видами:

- тамарикс гіллястий (*Tamarix ramosissima* Ldb.) росте у Лісостепу, Степу та на Південному узбережжі Криму;
- тамарикс чотиритичинковий (*Tamarix tetrandra* Pall.) – у Степу та на Південному узбережжі Криму [8].

Під час маршрутних спостережень ми встановили 7 місць зростання видів роду *Tamarix* L. у Києві. Декоративні насадження з використанням *Tamarix* L. в м. Київ можна поділити на дві групи:

- насадження на території ботанічних садів та дендропарку, де вони представлені групами, алеєю, солітерами та неформованим живоplotом;
- вуличні насадження, які представлені рядовими посадками, чистими групами та солітерами.

Колекції ботанічного саду ім. акад. О.В. Фоміна та Сирецького дендрологічного парку включають лише один вид – *Tamarix ramosissima* Ldb., а в колекції Національного ботанічного саду ім. М.М. Гришка НАН України 3 види тамариксів: *Tamarix ramosissima* Ldb., *Tamarix Hohenackeri* Vge., *Tamarix Meyeri* Boiss. Для озеленення м. Києва використовували живці *Tamarix hohenackeri* Vge. та *Tamarix Meyeri* Boiss. з НБС ім. М.М. Гришка. Рослини висаджено у зелених зонах магістральних доріг у сонячних місцях. Вони нормально розвиваються, хоча взимку підмерзають нижні пагони та річний приріст до 15 % і потребують обрізки.

Усі види роду *Tamarix* L. легко схрещуються, що проявляється не лише в культурі, а й у природних умовах. У культурі тамарикси ще чіткіше проявляють свою здатність до гібридизації. Це дало можливість селекціонерам створювати декоративні форми, що відрізняються кольором квітів, величиною суцвіть, габітусом культиварів. Але вони відсутні у колекціях ботанічних садів і не завжди їх можна зустріти у місцях продажу рослин в м. Києві.

Тамарикс вважають світлолюбною рослиною [13]. Ґрунти, на яких вони зростають в природі, досить різноманітні, починаючи з лугових і солонча-

ків й закінчуючи сіроземами. За механічним складом ґрунти під тамариксами можуть бути як тонкими мулуватими, глинистими, так і суглинистими, піщаними, а також щербенистими і галечниковими. Досить вибагливі до ґрунтової вологості. Пристосовуючись до змінних умов, рослина опускає свою кореневу систему на глибину до 20-30 м, а в горизонтальній площині – до 40-50 м. Водночас, разом із підвищенням концентрації солей у водяному розчині ґрунту, рослина перебудовується і переходить на живлення більш концентрованим водним сольовим розчином [7]. Тамарикси зростають за концентрації солей у ґрунті до 1 % [3].

Своїм гіллям і зеленню тамарикси сприяють закріпленню пісків, які нагромаджуються і закривають рослину. Опалі листки та гілочки сприяють укріпленню утворених пагорбів. Цьому також сприяють опалі з гілок солі та краплі сольової роси, яка часто осідає на гілочках. Під час спостережень у 2010 р. ми оцінювали посухостійкість тамариксів у насадженнях Києва за 6-бальною шкалою С.С. П'ятицького [4], згідно з якою обидва аборигенні види роду *Tamarix* L. у дорослому стані отримали оцінку посухостійкості в 5 балів.

Завдяки штучному перенесенню тамариксів далі на північ, за межі їх ареалу, виявлено, що багато з них можуть зростати набагато північніше. У дуже суворі зими вони втрачають пагони, але коріння залишається неушкодженим і рослина швидко відновлюється. Особливістю будови тамариксів, яка сприяє морозостійкості, є опадання зелених пагонів восени, повне здерев'яніння гілок та пізній початок вегетації. Більш морозостійкими є тамарикси, які утворюють квіткові китиці на здерев'янілих пагонах і цвітуть за весняним типом. Осіння опірність заморозкам пов'язана з швидкістю пожовтіння та опадання зелених гілочок. Відношення тамариксів до пізніх весняних заморозків різноманітне. Менше від інших страждають види з пізнім початком вегетації [13].

За 6-бальною шкалою М.К. Вехова (1957) [4], всі види роду *Tamarix* L. в 2010 р. отримали оцінку морозостійкості – 3 бали, оскільки кількість вимерзлих пагонів становила менше 25 %. За літературними даними приживлюваність зелених та здерев'янілих живців тамариксу – 100 %, а його насіння втрачає схожість упродовж перших місяців після дозрівання. У 2010 р. ми провели дослідження щодо розмноження тамариксу чотиритичинкового (*Tamarix tetrandra* Pall.) автовегетативним шляхом.

Для розмноження рослин ми використовували живці з пагонів поточного року, які закінчили або закінчували свій приріст і не встигли здерев'яніти. Зелені живці нарізали завдовжки 10-15 см. Верхівку пагона зрізували, якщо вона ще не визріла, якщо ріст пагона закінчився – її залишали. Верхній зріз живця робили над листовим черешком, нижній – під черешком або нижче від нього на 1 см, де найкраще утворюються корені. Листя з нижніх 5 см пагона живця видаляли.

Зелені живці перед висаджуванням обробляли синтетичним стимулятором росту (гетероауксин) у трьох концентраціях (50 мг/л, 100 мг/л, 150 мг/л), як контроль використовували воду. У цьому розчині живці перебу-

вали 24 год і 30 серпня 2010 р. їх було висаджено у холодний парник з поліетиленовим покриттям на глибину 4 см з інтервалом 5 см. Висаджені живці полили водою з розчиненням у ній фунгіцидом. Раму парника закрили і злегка притінили для запобігання опіків у живців. У період укорінення зелених живців у теплиці підтримували температуру повітря у межах 25-30°C, а вологість – 85-95 %.

У кінці вегетаційного періоду було проведено інвентаризацію укорінених живців, яка показала, що найкращий вплив на результат приживлюваності живців *Tamarix tetrandra* мав гетероауксин у концентрації 50 мг/л. До того ж середній приріст живців цього зразка був теж найвищим. Це означає, що гетероауксин вплинув на приріст не лише кореневої системи, а і вегетативної маси. Загалом під час проведення досліду укорінилося 50 % живців, які дали середній приріст 3,3 см. Варто взяти до уваги те, що літо 2010 р. було дуже жарким і температура сягала 38 °C, що негативно вплинуло на результати досліджень.

Для представників роду *Tamarix* L. найціннішими декоративними ознаками є форма та розміри крони, колір листків, забарвлення пагонів у різні пори року, а також період і тривалість цвітіння. Види роду *Tamarix* L. ростуть досить швидко (приріст за рік 1 м і більше) високими розлогими кущами, для яких характерна проста легка (ажурна) структура та дрібна рихла фактура [6].

Забарвлення молодих річних пагонів буває пурпурово-бордовим, оранжево-бордовим, буро-червоним, сіро-зеленим або бурувато-каштановим зі світло-палевими плямами в пазухах листків, що має велике значення в осінньо-зимовий період, оскільки справляє найбільше естетичне враження за відсутності листя. Кора старих гілок – темно-сіра або темно-бура. Взимку вони виразно виділяються на фоні білого снігу.

Декоративний вигляд деревних рослин значною мірою залежить від форми, розмірів, кольору та розміщення листя на гілках. Ці властивості рослин можуть підсилювати або знижувати ефект усієї композиції насаджень, саме тому вони є важливим декоративним елементом у доборі рослин для створення солітерних та групових посадок, побудови перспективи та контрастного поєднання кольорів у садово-паркових композиціях [9]. Для представників роду *Tamarix* L. характерні прості цілісні за будовою листки з легкою структурою. Забарвлення листової пластинки змінюється залежно від пори року, створюючи при цьому значний декоративний ефект. Зазвичай листя має смарагдово-зелений чи світло-сизий колір, яке восени набуває золотисто-оранжевого забарвлення.

Під час вибору рослин для садово-паркових насаджень квіти є важливою, іноді головним декоративним елементом. Особливо це стосується квітучих кущів, які використовують для створення квітучих узлісь і бордюрів вздовж паркових доріг, а також у вигляді самостійних груп і солітерів на газоні. Декоративні властивості квітів визначаються їх формою, розмірами і забарвленням [6]. Окремі квіти тамариксів не створюють особливого враження. Їх красу можна побачити лише під час масового цвітіння, коли кущі стають

схожі на кольорові снігові пагорби. Їх забарвлення варіює від білого до фіолетово-рожевого.

Також у доборі квітучих рослин для декоративних цілей велике значення має аромат квітів [6]. Тамарикси мають приємний медовий аромат, тому під час цвітіння до них прилітає значна кількість бджіл. Плід у тамариксів – коробочка, насіння дрібне, поширюється анемохорно. Плоди не мають особливого декоративного значення, тому відцвілі суцвіття бажано зрізувати, щоб вони не знижували загальний декоративний ефект.

Під час досліджень загальну декоративність було оцінено за шкалою О.А. Калініченка [4], за якою усі рослини отримали найвищий бал – 5, оскільки вони чітко виділяються на фоні навколишніх насаджень і газону. В інший період їм було поставлено оцінку 4, оскільки вони добре виділяються на загальному фоні насаджень своєю ажурною кроною. Підбір рослин для ландшафтних композицій здійснюється із врахуванням біологічних, функціональних і художньо-архітектурних потреб [10]. Формуючи об'єкти ландшафтного дизайну з використанням тамариксів, найчастіше використовують такі типи посадок: солітери, ландшафтні групи, алеї та живоплоти.

Тамарикси декоративні від травня до жовтня своєю ажурною сизою або зовсім зеленою кроною та дуже колоритними квітками, а взимку – виразними темними пагонами на фоні білого снігу. Зважаючи на декоративні властивості тамариксів, їх рекомендують використовувати як солітери, розміщуючи як акценти на сонячних місцях.

З використанням видів роду *Tamarix* L. можна створювати кущові, деревно-кущові, деревно-кущово-квіткові та кущово-квіткові ландшафтні світлі ажурні групи. Ці групи будуть яскравими під час цвітіння [12].

Висновки. Отже, види роду *Tamarix* L. – досить посухостійкі, задовільно морозостійкі, а їх декоративна оцінка є найвищою. Цвітіння та плодоношення видів роду *Tamarix* L. в умовах Києва оцінено як добре.

Рослини легко розмножуються вегетативно, при цьому оброблення стимуляторами росту незначно впливає на результати. Агротехніка вирощування не складна і зводиться до поливу в спекотні періоди, підживлення та формувального обрізування. Тому цей вид є перспективним для введення його до асортименту декоративних насаджень міст.

Зважаючи на екологічну стійкість тамариксів у міських умовах, ми рекомендуємо збільшити кількість їх екземплярів у місті, поєднуючи з іншими рослинами з такими ж екологічними вимогами у вигляді ландшафтних груп. Тамарикс є одним із кращих вітрозахисних видів для декорування і закріплення пісків, особливо засолених, берегів річок та озер від розмиву й обвалів. Під час підбору асортименту потрібно використовувати систематичний, екологічний та художньо-декоративний принципи добору рослин для створення насаджень.

Література

1. Бровко Ф.М. Особливості використання стеблових живців як садивний матеріал для озеленення відвальних ландшафтів Придніпровської височини / Ф.Н. Бровко // Науковий вісник УкрДІТУ : зб. наук.-техн. праць. – Львів : Вид-во УкрДІТУ. – 2004. – Вип. 14.5. – С. 185-189.

2. Заячук В.Я. Дендрологія. Покритонасінні : навч. посібн. / В.Я. Заячук. – Львів : ТзОВ фірма "Камула", 2004. – 408 с.
3. Илькун Г.М. Загрязнители атмосферы и растения / Г.М. Илькун. – К. : Вид-во "Наук. думка", 1978. – С. 246.
4. Калініченко О.А. Дендрологія : метод. вказівки / О.А. Калініченко, С.Б. Ковалевський, О.К. Титаренко. – К., 2000. – 46 с.
5. Калініченко О.А. Декоративна дендрологія : навч. посібн. / О.А. Калініченко. – К. : Вид-во "Вища шк.", 2003. – 199 с.
6. Колесников А.И. Декоративная дендрология / А.И. Колесников. – М. : Государственное издательство литературы по строительству, архитектуре и строительным материалам, 1960. – 776 с.
7. Коновалова Т. Тамарикс, он же гребенщик, он же бисерник / Т. Коновалова, Н. Шевырева // Вестник цветовода. – 2003. – № 9. – С. 11-13.
8. Кохно Н.А. Теоретические основы и опыт интродукции древесных растений в Украине / Н.А. Кохно, А.М. Курдюк. – К. : Вид-во "Наук. думка", 1994. – 88 с.
9. Крижановская Н.Я. Основы ландшафтной архитектуры / Н.Я. Крижановская. – Харьков : Изд-во ХЗАГХ, Константа, 2002. – 213 с.
10. Пушкар В.В. Дендропроектування: методичні вказівки до виконання лабораторних робіт [для студ. ВУЗів] / В.В. Пушкар, І.О. Сидоренко. – К. : Вид. центр НУБіП України, 2003. – 54 с.
11. Романенко Т.А. Перспективи застосування видів роду *Tamarix* L. в озелененні м. Києва / Т.А. Романенко // Тези доповідей учасників всеукраїнської студентської наукової конференції. – 2011. – С. 197-198.
12. Рубцов Л.И. Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре : справочник / Л.И. Рубцов. – К. : Вид-во "Наук. думка", 1977. – 272 с.
13. Русанов Ф.Н. Среднеазиатские тамариксы / Ф.Н. Русанов. – Ташкент : Изд-во АН УзССР, 1949. – 156 с.

Багацкая О.М., Романенко Т.А. Перспективы использования видов рода *Tamarix* L. в озеленении населенных пунктов

Приведены видовой состав и биоэкологические особенности видов рода *Tamarix* L., установлено наличие видов рода *Tamarix* L. в коллекциях ботанических садов и в уличных насаждениях г. Киева, оценена их декоративность и предложены возможные пути использования видов рода *Tamarix* L. в озеленении населенных пунктов.

Ключевые слова: озеленение населенных мест, куст, декоративность, засухоустойчивость, размножение, ажурность.

Bagackaya O.M., Romanenko T.A. Future use of the genus *Tamarix* L. in gardening settlements

Species structure and bioecological characteristics of species of the genus *Tamarix* L. listed, the presence of species of the genus *Tamarix* L. in the collections of botanical gardens and plantations in the street of Kyiv established, their decorative and proposed ways of using species of the genus *Tamarix* L. in gardening settlements appreciated

Keywords: planting settlements, bush, ornamental, droughtresist, reproduction, perfection.

УДК 630*[228+54] (477-25)

Доц. А.А. Дзиба, канд. с.-г. наук –
НУБіП України, м. Київ

**РОБІНІЯ ПСЕВДОАКАЦІЯ (*ROBINIA PSEUDOACACIA* L.)
У МІСЬКИХ ЛІСАХ КИЄВА**

Проаналізовано ріст та розвиток робінії псевдоакації у чистих та мішаних насадженнях міських лісів Києва за лісівничо-таксаційними показниками.

Ключові слова: робінія псевдоакація, насадження, міські ліси, бонітет, запас деревини.

Лісова інтродукція рослин відіграє важливу роль у поліпшенні якісного складу та продуктивності лісів, створенні штучних лісових фітоценозів, які є стійкішими до несприятливих абіотичних чинників та витримують більш рекреаційні навантаження, ніж місцеві [4, 5].

За В.І. Гримальським [1], насадження з робінії псевдоакації займають значну частину степу і зростають на важких суглинкових ґрунтах, їх висота й продуктивність зменшується з півночі на південь, що пояснюють збільшенням сухості клімату і відповідно зменшенням вологості ґрунтів. В.І. Гримальський встановив, що високою продуктивністю відрізняються насадження з підліском із бузини чорної. За його даними, чисте насадження з робінії псевдоакації з рідким підліском із бузини чорної у 22-річному віці (повнота 0,58) має запас 117 м³ на 1 га, середню висоту – 15,6 м, середній діаметр – 14,9 см. Насадження з підліском середньої густоти в 15 років (повнота 0,83) має запас 176 м³, середній діаметр – 11,9 см, середню висоту – 14,6 м. На підвищених місцях зростання південних чорноземів запас чистих насаджень робінії псевдоакації з підліском із бузини чорної у віці 20-30 років становить 40-80 м³ на 1 га. За даними М.В. Давидова, максимальний приріст у південних районах спостерігають у паросткових насадженнях у 22-річному, у насінних – у 27-річному віці [2]. Максимальний приріст за об'ємом припадає на вік 20-25 років і старше [8].

У Лісостепу на рівнинних місцях зростання продуктивність насаджень робінії псевдоакації збільшується порівняно з аналогічними підвищеними місцями зростання степових водорозділів. Так, в умовах свіжої діброви робінія псевдоакація у віці 30-40 років має середню висоту 15,0-18,0 м. У південній частині Полісся в умовах свіжого складного субору насадження робінії псевдоакації у 50-річному віці має середню висоту 17,0-18,0 м та середній діаметр – 26,0-28,0 см [1]. У найпоширенішому типі лісорослинних умов Полісся свіжого субору насадження цієї породи не перевищує 8,0-10,0 м у висоту. На важких суглинкових опідзолених ґрунтах Закарпатської низовини у Береговському лісництві в умовах свіжої й вологої діброви в 45-річному віці насадження робінії псевдоакації за повноти 0,6 має запас деревини 150 м³ на 1 га, середню висоту – 22,0 м, середній діаметр – 26,0 см, але більшість стовбурів – викривлена [1]. У сприятливі роки чисте насадження робінії псевдоакації виділяє до 1000 кг нектару на 1 га, який за вмістом цукру перевищує всі інші деревні породи [6].

В умовах Лісостепу, Полісся робінія псевдоакація через кривизну стовбура не набула експлуатаційного використання. У Лісостепу її використовують для заліснення схилів ярів та крутосхилів зі змитими ґрунтами [1].

Мета досліджень – проаналізувати лісівничо-таксаційні показники насаджень за участю робінії псевдоакації у міських лісах Києва.

Robinia pseudoacacia L. в умовах природного ареалу зростає деревом 25-30 м заввишки та має діаметр до 120 см. Крона розкидистої форми, характеризується ажурністю. Дуже світлолюбний вид. У міські ліси Києва робінію псевдоакацію вперше було інтродуковано у 1919 р. у Пуца-Водицьке лісництво [3]. Рослина маловибаглива до ґрунтів, швидкоросла. Загальна площа на-